

Autisme

Informatiebrochure over
autismespectrumstoornissen

Yulius
Autisme

Autisme

Steeds meer mensen hebben psychische problemen. Uit diverse wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat ongeveer één procent van de gehele bevolking een autismespectrumstoornis heeft. Een autismespectrumstoornis is een aangeboren ontwikkelingsstoornis die zich uit in lichte of zware psychische klachten en waar gepaste behandeling en begeleiding voor nodig is. Een autismespectrumstoornis kan ook gepaard gaan met andere psychische stoornissen. In deze informatiebrochure spreken we over 'autisme' om stoornissen in het autistisch spectrum aan te duiden.

Yulius biedt geestelijke gezondheidszorg, speciaal onderwijs en arbeidstoeleiding aan jong en oud, ongeacht de levensfase. Yulius beschikt over een behandel- en expertisecentrum dat gespecialiseerd is in autisme. Binnen het behandel- en expertisecentrum zijn dagelijks ruim 200 deskundige medewerkers actief in de behandeling en de begeleiding van mensen met autisme. Tevens bieden we professionele hulp op het gebied van wonen

en werken. Het behandel- en expertisecentrum werkt intensief samen met collega-instellingen aan wetenschappelijk onderzoek en kennisoverdracht, zodat de kwaliteit van het zorgaanbod optimaal blijft en voldoet aan onze standaarden.

In deze brochure vindt u meer informatie over wat autisme inhoudt, wat het zorgaanbod is en hoe u contact met ons kunt opnemen.

Wat is autisme?

Autisme is een aangeboren ontwikkelingsstoornis. De hersenen van mensen met autisme functioneren daardoor anders. Zo is de verwerking van informatie die via de zintuigen binnenkomt (zicht, geur, geluid, etc.) bij mensen met autisme niet hetzelfde als bij mensen zonder autisme. Ze hebben moeite om de details die ze waarnemen te verwerken tot een samenhangend geheel. Hierdoor hebben mensen met autisme problemen met communicatie, sociale interactie en verbeelding.

Autisme treft niet alle ontwikkelingsgebieden in gelijke mate of tegelijkertijd. Daarom uit autisme zich bij ieder mens anders.

In de psychiatrische handboeken worden verschillendestoonissen binnen het autistisch spectrum onderscheiden waaronder:

- autistische stoornis (klassiek autisme);
- stoornis van Asperger;
- pervasieve ontwikkelingsstoornis niet anderszins omschreven (PDD-NOS).

Verschijnselen

Mensen met autisme hebben moeite met sociale contacten. Ze vinden het moeilijk om te begrijpen wat iemand van hem of haar wil en ze vinden het lastig om zichzelf begrijpelijk te maken. Ze kunnen zich moeilijk inleven in een ander. Het automatisch aanvoelen van wat een ander denkt, voelt of beweegt, is afwezig of beperkt. Daardoor maakt iemand met autisme vaak een sociaal onhandige indruk. Overigens betekent dat niet dat de persoon met autisme niet sociaal is. Mensen met autisme kunnen juist een sterke behoefte aan contact hebben.

Daarnaast hebben mensen met autisme moeite met verbale communicatie en non-verbale communicatie. Gebaren en mimiek worden vaak niet goed begrepen. Ze ervaren moeilijkheden met spraaktaal. Detailontwikkeling kan vertraagd verlopen. Anderen hebben

minder moeite met praten, maar hebben een opvallende woordkeus of intonatie of gebruiken veel herhalingen. Soms zijn ze juist goed in taalgebruik, maar houden te weinig rekening met hun gesprekspartner.

Mensen met autisme hebben vaak moeite met veranderingen. Ze houden er speciale gewoontes of bezigheden op na die hen helemaal in beslag kunnen nemen. Structuur, planning en regelmaat zijn voor mensen met autisme belangrijk. Opvallend is soms de feitenkennis die ze bezitten over specifieke onderwerpen. Ook kunnen ze zich verliezen in details of raken overspoeld door alles wat ze meemaken. Het voorstellingsvermogen van mensen met autisme is vaak beperkt. Als ze een bepaalde gedachtegang hebben, dan is het voor hen lastig om op andere gedachten te komen.

Tot slot kunnen mensen met autisme beschikken over motorische onhandigheid, zoals het maken van vreemde en herhaalde bewegingen. Een deel van de mensen met autisme heeft een voorkeur voor het gebruik van nabijheidszintuigen, zoals ruiken, proeven en tasten. Of ze ervaren plotselinge, overgevoeligheden voor bepaaldesensorische indrukken (geluiden, licht, gevoel, luchtjes) of hebben voor anderen onlogische angsten.

De behandelaar kan u meer informatie geven over autisme. Kijk voor meer informatie ook op www.yulius.nl/autisme.

Zorgaanbod

Integraal zorgaanbod

Yulius beschikt over een uitgebreid diagnostiek- en behandelingsaanbod voor mensen met autisme. De behandeling is erop gericht de normale ontwikkeling van een persoon met autisme zoveel mogelijk te stimuleren, de vastgelopen ontwikkeling op gang te brengen en de omgeving te leren zich met een minimum aan hulp staande te houden. We betrekken familieleden en naastbetrokkenen, maar ook de school- en werkomgeving actief bij de behandeling. We hebben niet alleen nadrukkelijk aandacht voor de psychische klachten en de hulpvraag, maar ook voor de levensfase en de leefomgeving. De behandeling richt zich op (ongekende) talenten, mogelijkheden en sterke kanten van de persoon met autisme.

Om vaardigheden te verbeteren, of nieuwe vaardigheden aan te leren, worden trainingen aangeboden op het gebied van bijvoorbeeld communicatieve en sociale vaardigheden,

vrijtijdsbestedingen en zelfredzaamheid. Tijdens de behandeling bieden we verschillende vormen van therapie aan die aansluiten bij de behandeldoelen van de cliënt, zoals muziektherapie, creatieve therapie, farmacotherapie, cognitieve gedragstherapie en psychomotorische therapie.

Tijdens de behandeling kan het onderwijs voor kinderen en jongeren gewoon doorgaan. Yulius biedt namelijk ook (voortgezet) speciaal onderwijs aan kinderen en jongeren die belemmeringen ondervinden in het onderwijs die voortvloeien uit psychische problemen (cluster 4). Bij Yulius wordt het onderwijs afgestemd op de behandeling of begeleiding. Voor kinderen en jongeren die niet (meer) of minder intensief in behandeling zijn en die beschikken over een cluster 4-indicatie, verzorgen we (voortgezet) speciaal onderwijs op een groot aantal locaties in de regio Zuid-Holland Zuid. Ook bieden we ambulante

schoolbegeleiding op reguliere scholen aan kinderen en jongeren, ouders/verzorgers en leerkrachten. Voor jongeren die een passende baan of een stage zoeken of arbeidsvaardigheden willen trainen, zijn er arbeidstoelatings- en werkleertrajecten.

Behandelvormen

Yulius biedt hulp aan mensen met autisme en hun omgeving. We behandelen mensen uit het hele land. Er zijn verschillende behandelvormen, bijvoorbeeld: poliklinische, deeltijd- en klinische behandelingen en woon- en arbeidsvoorzieningen op verschillende locaties in Zuidwest-Nederland.

Poliklinische behandeling

- Baby- en peuterpolikliniek, Dordrecht, leeftijd 0 tot 4 jaar.
- Kinder- en jeugdpolikliniek, Dordrecht en Gorinchem, leeftijd 4 tot 21 jaar.
- Polikliniek volwassenen, Dordrecht, leeftijd vanaf 18 jaar.

De poliklinieken bieden ook preventie-activiteiten (trainingen, voorlichtingsbijeenkomsten en cursussen) aan ouders/verzorgers, broers en zussen en overige betrokkenen.

Deeltijdbehandeling

- Bever, 7 plaatsen voor kinderen van 6 tot 12 jaar in Rotterdam.
- Orion, 7 plaatsen voor kinderen van 6 tot 12 jaar in Hoogvliet.
- Poema, 7 plaatsen voor jongeren van 12 tot 18 jaar in Rotterdam.
- Deeltijd Crownpoint, 3 groepen van 7 plaatsen voor jongeren van 17 tot 26 jaar.
- Kairo ICT Structuurklas, een onderwijs- en behandel aanbod voor jongeren van 16 tot 26 jaar. Het onderwijs vindt plaats bij het Albeda-College in Rotterdam.

Klinische behandeling

Afhankelijk van de leeftijd en de ernst van de problematiek zijn de volgende klinische afdelingen beschikbaar:

- Klaver, voor 7 kinderen van 6 tot 12 jaar in Barendrecht.
- Zonnewijzer, voor 8 kinderen van 6 tot 12 jaar in Barendrecht.
- Diamant, voor kinderen en jongeren van 10 tot 14 jaar in Barendrecht. Gezinnen worden zeer intensief bij deze behandeling betrokken.
- Arend en Adelaar, voor 14 jongeren van 12 tot 18 jaar in Barendrecht. Per kliniek kunnen 7 jongeren worden opgenomen.
- De Steiger, voor 36 jongeren van 14 tot 22 jaar in Dordrecht. De Steiger heeft 6 leefgroepen. Per leefgroep kunnen 6 jongeren worden opgenomen.
- Condor, voor 10 kinderen en jongeren van 10 tot 18 jaar in Barendrecht. Dit is een voortgezette behandeling voor kinderen en jongeren die een reguliere, klinische behandeling (nog) extra behandelingen begeleiding nodig hebben.

Woon- en arbeidsvoorzieningen

- Beschermd Wonen Charlois, woonvoorziening met 24 plaatsen voor jongeren van 16 tot 23 jaar in Rotterdam.
- Beschermd Wonen Papendrecht, woonvoorziening met 50 plaatsen voor mensen van 16 jaar tot 55 jaar.
- Arbeidstraining werkplaats Amazone, werkplaats voor mensen van 17 tot 31 jaar in Dordrecht. Voor mensen zonder dagbesteding voor wie het (weer) werken haalbaar is, alleen in combinatie met een andere behandelvorm.

Meer informatie

Kijk voor meer informatie over autisme ook eens op de volgende websites:

De vereniging Participate!:
www.participate-autisme.be/nl/

Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA):
www.autisme.nl

Autisme Centraal, kennis- en ondersteuningscentrum voor autisme:
www.autismecentraal.com/public/

Landelijk Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Brainwiki:
www.brainwiki.nl

Contact

De behandelingen worden uitgevoerd op verschillende bezoekslocaties in Zuidwest-Nederland.

Een overzicht van alle locaties, adressen en openingstijden is te vinden op www.yulius.nl.

Yulius
Postbus 753
3300 AT Dordrecht

Yulius is 24 uur per dag bereikbaar op telefoonnummer 088 40 50 600.

www.yulius.nl

Alle afdelingen van Yulius Autisme waar (jonge) kinderen, jongeren en jongvolwassenen behandeld worden, zijn TOPGGz-erkend.

